ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Michala Bobka v právní věci žalobce: **M. V.**, zast. advokátem Mgr. Lukášem Matasem, Purkyňova 3032/15, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Odbor azylové a migrační politiky, náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 11. 2022, čj. OAM-13384-15/TP-2022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7. 3. 2023, čj. 11 A 89/2022-30,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Tento rozsudek řeší zákonnost zamítnutí žádosti občana Evropské unie o povolení k trvalému pobytu, protože je tu důvodné nebezpečí, že by žadatel mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek (zde v souvislosti se závažnou dopravní nehodou s těžkým ublížením na zdraví, kterou v minulosti způsobil).

[2] Žalobce, občan Maďarska, v Česku pobývá nepřetržitě od roku 2015. Jeho nynější pobytový titul je přechodný pobyt občana Unie na českém území. V srpnu 2022 podal žalobce žádost o vydání povolení k trvalému pobytu podle § 87g odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, tedy po 5 letech nepřetržitého přechodného pobytu občana Unie na českém území. Žalovaný žádost zamítl podle § 87k odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť je tu důvodné nebezpečí, že by žalobce mohl *závažným způsobem narušit veřejný pořádek*.

[3] Žalovaný vyšel z toho, že žalobce řídil 1. 5. 2020 osobní vozidlo Škoda Superb pod vlivem alkoholu (v krvi měl min. 1,39 promile alkoholu) a střetl se přitom s nákladním automobilem. Při havárii žalobcův spolujezdec utrpěl těžkou újmu na zdraví. Žalobce se tak dopustil přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 a 2 písm. a) trestního zákoníku v jednočinném souběhu s přečinem těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1 trestního zákoníku. Za to mu trestní soudy uložily trest odnětí svobody 10 měsíců, podmíněně odložený na zkušební dobu 18 měsíců, a trest zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 2 let (viz rozsudek Okresního soudu Plzeň – město ze dne 11. 8. 2021, sp. zn. 32 T 45/2021, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 14. 10. 2021, sp. zn. 9 To 346/2021). Žalobce podle žalovaného stále představuje nebezpečí pro veřejný pořádek, neboť trestný čin se stal nedávno, trest zatím nebyl zahlazen apod. Žalovaný zvažoval též přiměřenost rozhodnutí, dospěl však k závěru, že žalobce jako občan EU může i nadále pobývat na území České republiky, přichází jen o možnost trvalého pobytu jako nejvyššího pobytového titulu cizince.

[4] Žalobce se proti rozhodnutí žalovaného marně bránil žalobou u Městského soudu v Praze. Městský soud ve všech klíčových závěrech potvrdil rozhodnutí žalovaného. Soud mj. uvedl, že žalovaný nevyšel jen z odsouzení žalobce, nýbrž z jeho celkového chování, které představuje skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení základních zájmů společnosti. Rozdíl spočívá v tom, že pro zamítnutí žádosti nestačí jen konstatovat, že cizinec spáchal trestný čin, ale správní orgán musí v každém jednotlivém případě z povahy a rozsahu trestné činnosti dovodit, že je trestná činnost integrální součástí chování cizince, které tak je kvalifikovanou hrozbou společenským zájmům. Soud nemohl „*samostatně zohlednit ani skutečnost, že žalobci bylo po vydání žalobou napadeného rozhodnutí podmíněně upuštěno od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti řízení motorových vozidel*“.

[5] Rozsudek městského soudu napadl žalobce (stěžovatel) kasační stížností. Prvních šest stran kasační stížnosti je doslovným přepisem žaloby. Teprve na straně 7 ve třech stručných odstavcích stěžovatel polemizuje s rozsudkem městského soudu. Stěžovatel předně nesouhlasí s tvrzením na straně 8 napadeného rozsudku, že stále představuje nebezpečí pro veřejný pořádek. Stěžovatel prokázal, že se z protiprávního jednání poučil, řádně plní podmínky podmíněného odsouzení, k jeho chování nejsou žádné negativní poznatky ani na poli přestupkového práva, ostatně trestní soud podmíněně upustil od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti řízení motorových vozidel. Stěžovatel přirozeně nemůže vzít zpátky své chování, může však budoucím chováním prokázat, že šlo o ojedinělý exces v jinak řádném životě a že dalšího trestání není potřeba. Pokud soud uvedl, že uplynula příliš krátká doba na to, aby bylo možno posoudit „polepšení“ stěžovatele, stěžovatel oponuje, že od protiprávního jednání uplynulo již několik let a k jeho osobě není žádných negativních poznatků. Každý jedinec má právo udělat chybu. Není možné odhlédnout od toho, že stěžovatel se k protiprávnímu jednání doznal, s orgány činnými v trestním řízení spolupracoval, nahradil škodu, kterou trestným činem způsobil, je řádně zaměstnán a plní si veškeré závazky.

[6] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] NSS předně uvádí, že text odůvodnění kasační stížnosti na stranách 2 až 6 včetně prvého odstavce na straně 7 je identický s textem žaloby na stranách 2 až 7. Stěžovatel tam polemizuje jen s odůvodněním rozhodnutí žalovaného, napadený rozsudek nezmiňuje, rovněž časové odkazy neodpovídají době sepsání kasační stížnosti (například na s. 4 shodně jako v žalobě mluví stěžovatel o „nešťastném incidentu“, k němuž došlo v „minulém roce“ – ovšem k dopravní nehodě došlo již v roce 2020). Jak však již NSS v minulosti vysvětlil, kasační stížnost, která beze změny opakuje žalobní tvrzení a nijak nereaguje na argumentaci krajského soudu, neobsahuje důvody podle § 103 s. ř. s., a je proto nepřípustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s. (usnesení ze dne 30. 6. 2020, čj. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS, body 5, 11 a 12). Proto se NSS textem na stranách 2 až 6 a v prvém odstavci na straně 7, který kopíruje žalobu, nezabýval. S těmito námitkami se již detailně vypořádal městský soud a stěžovatel jeho argumentaci nezpochybňuje.

[9] Projednatelné není ani obecné postesknutí v úvodu strany 2 (ještě před částí II, kde stěžovatel zkopíroval text žaloby), že městský soud „*zcela nekriticky hodnotil spisový materiál ve prospěch žalovaného, a to ve všech ohledech*“. NSS nemůže začít procházet správní spis a hledat tam, kde a v jakém ohledu snad městský soud „zcela nekriticky“ hodnotil skutkové otázky v neprospěch stěžovatele. V opačném případě by totiž správní soud přestal být „nestranným třetím“ a proměnil by se v advokáta stěžovatele. Kasační stížnost je opravným prostředkem proti rozhodnutí krajského soudu, proto musí stěžovatel všechny argumenty výslovně uvést v textu kasační stížnosti (srov. k tomu rozsudky rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2005, čj. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS, a ze dne 24. 8. 2010, čj. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, bod 21).

[10] Projednatelná je tedy jen argumentace na straně 7 v druhém, třetím a čtvrtém odstavci, která skutečně míří proti důvodům rozsudku městského soudu.

[11] Stěžovatel předně upozorňuje, že se po odsuzujícím rozsudku chová řádně, což prokazuje i podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu řízení všech motorových vozidel. NSS však zdůrazňuje, že městský soud správně nepřihlédl ke skutečnostem, k nimž došlo po vydání rozhodnutí žalovaného (8. 11. 2022). Nemohl tedy přihlédnout ani k rozhodnutí trestního soudu, který tři dny po rozhodnutí žalovaného podmíněně upustil od výkonu zbytku trestu zákazu řízení. Podle § 75 odst. 1 s. ř. s. totiž při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového stavu, *který tu byl v době rozhodování správního orgánu*. Ani NSS nemůže přihlížet k ničemu, co se stalo po 8. 11. 2022, ale z hlediska skutkového nahlíží na věc čistě právě k datu vydání rozhodnutí správního orgánu. Argumentace stěžovatele, že od spáchání trestného činu uplynula delší doba (mezi vydáním rozhodnutí žalovaného a nynějším rozsudkem NSS uplynul další půlrok), tedy nemá směřovat ke správním soudům, ale naopak ke správnímu orgánu, pokud stěžovatel podá novou žádost o povolení k trvalému pobytu, kde bude argumentovat během času a svým polepšením.

[12] NSS zdůrazňuje, že mezi právní mocí odsuzujícího rozsudku trestního soudu (říjen 2021) a rozhodnutím žalovaného (listopad 2022) uplynul jeden rok. Žalovaný a následně městský soud tedy správně vyšli z toho, že v listopadu 2022 - s ohledem na relativní čerstvost potrestání stěžovatele a na závažné dopady trestného činu (těžké ublížení na

zdraví spolujezdce a poškození návěsu nákladního vozidla, se kterým se stěžovatel střetl, v hodnotě více než tři čtvrtě milionu korun) - tu bylo důvodné nebezpečí, že stěžovatel mohl *závažným způsobem narušit veřejný pořádek*. Stěžovatel má jistě pravdu, že v dalším běhu času, v závislosti na jeho dalším chování (včetně toho, zda řádně splácí či splatil způsobenou škodu, což stěžovatel rovněž zmiňuje), se toto nebezpečí může snižovat. NSS však opakuje, že soudy svůj přezkum mohly založit jen na situaci ke dni 8. 11. 2022 (viz výše cit. § 75 odst. 1 s. ř. s.).

[13] NSS dodává, že žalovaný i městský soud postavili svá rozhodnutí nejen na pouhém faktu odsouzení stěžovatele za trestný čin, ale na celkovém zhodnocení osobnosti stěžovatele i na specifikách nyní posuzovaného trestného činu (k tomu bod [3] výše). Stěžovatel ve své argumentaci v podstatě tvrdí, že nyní veřejný pořádek *nenarušuje*. To ale pomíjí text zákona. K zamítnutí žádosti občana Evropské unie o povolení k trvalému pobytu [§ 87k odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců] postačují důvody pro existenci důvodného nebezpečí, že by žadatel *mohl narušit* závažným způsobem veřejný pořádek. To kontrastuje ve srovnání s přísnějšími podmínkami pro vyhoštění občana Evropské unie, kde je podmínkou, že občan Unie nebo jeho rodinný příslušník závažným způsobem *narušuje* veřejný pořádek [§ 119 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců]. Odepřením práva trvalého pobytu není dotčeno právo pobytu na českém území; cizinci se zde jen odepírají výhody plynoucí z nejvyššího pobytového statusu (srov. k tomu např. rozsudek ze dne 22. 9. 2011, čj. 7 As 112/2011-65).

[14] Pokud pak stěžovatel zmínil, že je rozhodnutím žalovaného opětovně trestán (říká, že podle něj tu nejsou důvody k jeho „dalšímu trestání“), NSS k tomu upozorňuje, že rozhodování o zamítnutí žádosti o povolení k trvalému pobytu podle § 87k odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců samozřejmě není správním ani jakýmkoli jiným trestem. Stanovením podmínek pro udělení trvalého pobytu Česká republika pouze vykonává suverénní právo kontrolovat pobyt cizinců na svém území. Se stanovením takových podmínek je poté samozřejmě neodmyslitelně spjato i rozhodování o jejich naplnění.

[15] Kasační stížnost tedy není důvodná, proto ji NSS zamítl.

[16] Stěžovatel ve věci neměl úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému pak NSS náhradu nákladů nepřiznal, neboť mu v řízení před NSS nevznikly žádné náklady (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. května 2023

Zdeněk Kühn
předseda senátu